

ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ

ΜΕΠ

Εξάμηνο: Χειμερινό

Διδακτικές μονάδες ECTS: 3

Κωδικός: ΜΕΠ

ΩΡΕΣ: 2 θεωρία

Τύπος: ΜΓΥ (Μάθημα Γενικού Υποβάθρου)

Γλώσσα: Ελληνικά

Μάθημα: Επιλογής

Προαπαιτούμενα:

Εξαρτώμενα:

Σκοπός μαθήματος: Ο σκοπός του μαθήματος είναι η εκπαίδευση του φοιτητή σε σχέση με τις λειτουργίες των φαρμάκων σε συνάρτηση με τους αντίστοιχους, ανά σύστημα, φυσιολογικούς μηχανισμούς του ανθρώπινου οργανισμού δίνοντας έμφαση τόσο στους μηχανισμούς δράσεως όσο και στις αλληλεπιδράσεις της χορηγούμενης ουσίας με τα υπόλοιπα συστήματα του οργανισμού., στοχεύοντας στην κατανόηση της αλληλεπίδραση της φαρμακευτικής αγωγής με τις μεθόδους και τεχνικές που χρησιμοποιούνται στην φυσικοθεραπεία. Ειδικότερα, η διδασκαλία της φαρμακολογίας στους φοιτητές στοχεύει στα παρακάτω: 1) γνώση της φαρμακοκινητικής και φαρμακοδυναμικής του φαρμάκου, 2) μηχανισμοί απορρόφησης και απέκκρισης του φαρμάκου από τον οργανισμό, 3) αλληλεπιδράσεις με άλλα φάρμακα, 4) ανεπιθύμητες ενέργειες και τρόποι αντιμετώπισής τους, 5) ενδείξεις με τις επιτρεπόμενες δοσολογίες και αντενδείξεις χορήγησης του φαρμάκου και 5) αλληλεπίδραση της φαρμακευτικής αγωγής με την φυσικοθεραπεία.

Μαθησιακοί στόχοι θεωρητικού μέρους: Ο φοιτητής με το πέρας των μαθημάτων θα είναι σε θέση να:

- 1) γνωρίζει τα κυριότερα φάρμακα που χρησιμοποιούνται στις διάφορες παθήσεις, τον τρόπο χορήγησης και δράσης τους
- 2) γνωρίζει τις κύριες αντενδείξεις και προφυλάξεις της φαρμακευτικής αγωγής του ασθενούς
- 3) αναγνωρίζει την πιθανή αλληλεπίδραση της φαρμακευτικής αγωγής με την θεραπεία που θα οργανώσει και επιλέξει για τον ασθενή
- 4) συνεργαστεί αποτελεσματικά με την υπόλοιπη ομάδα επιστημόνων υγείας για πιθανή τροποποίηση της φαρμακευτικής αγωγής ή τροποποίηση της φυσικοθεραπευτικής αντιμετώπισης, με στόχο την βέλτιστη αντιμετώπιση της νόσου του ασθενούς

Αναλυτικά περιεχόμενα μαθήματος:

A. Περιεχόμενα θεωρητικού μέρους του μαθήματος.

Ενότητα 1. Εισαγωγή στο μάθημα της Φαρμακολογίας

- Νομολογία και θέματα βιοηθικής.
- Συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση.
- Συνεργασία ομάδας επιστημόνων υγείας.

Ενότητα 2. Χορήγηση και παρακολούθηση φαρμακευτικής αγωγής

- Τρόποι χορήγησης.
- Πολυφαρμακία και επιπτώσεις.
- Παρακολούθηση φαρμακευτικής αγωγής.
- Φυσιολογία αυτόνομου νευρικού συστήματος.

Ενότητα 3. Βασικές έννοιες φαρμακολογίας και φαρμακοκινητικής

- Η καμπύλη συγκέντρωσης- χρόνου.
- Βιοδιαθεσιμότητα.
- Παράγοντες επίδρασης κατανομής.
- Αλληλεπιδράσεις.
- Απομάκρυνση.
- Κινητική συνεχούς και διαλείπουσας χορήγησης.
- Θεραπευτικός δείκτης.
- Μοριακοί στόχοι φαρμάκων.

Ενότητα 4. Καρδιαγγειακό σύστημα

- Επιλογές φαρμακευτικής αγωγής για τα κυριότερα καρδιαγγειακά νοσήματα.
- Συνήθης δοσολογία, τρόποι χορήγησης και κύριες αντενδείξεις και προφυλάξεις της φαρμακευτικής αγωγής.
- Αλληλεπίδραση της φαρμακευτικής αγωγής με την Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών.

Ενότητα 5. Αναπνευστικό σύστημα

- Επιλογές φαρμακευτικής αγωγής για τα κυριότερα αναπνευστικά νοσήματα.
- Συνήθης δοσολογία, τρόποι χορήγησης και κύριες αντενδείξεις και προφυλάξεις της φαρμακευτικής αγωγής.
- Αλληλεπίδραση της φαρμακευτικής αγωγής με την Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών.

Ενότητα 6. Γυναικολογία και ανδρολογία

- Επιλογές φαρμακευτικής αγωγής για τα κυριότερα προβλήματα στην γυναικολογία και ανδρολογία.
- Συνήθης δοσολογία, τρόποι χορήγησης και κύριες αντενδείξεις και προφυλάξεις της φαρμακευτικής αγωγής.
- Αλληλεπίδραση της φαρμακευτικής αγωγής με την Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών.

Ενότητα 7. Ορθοπαιδική και μυοσκελετικό σύστημα

- Επιλογές φαρμακευτικής αγωγής για τα κυριότερα μυοσκελετικά νοσήματα.
- Συνήθης δοσολογία, τρόποι χορήγησης και κύριες αντενδείξεις και προφυλάξεις της φαρμακευτικής αγωγής.
- Αλληλεπίδραση της φαρμακευτικής αγωγής με την Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών.

Ενότητα 8. Νευρικό σύστημα

- Επιλογές φαρμακευτικής αγωγής για τα κυριότερα νευρολογικά νοσήματα.
- Συνήθης δοσολογία, τρόποι χορήγησης και κύριες αντενδείξεις και προφυλάξεις της φαρμακευτικής αγωγής.
- Αλληλεπίδραση της φαρμακευτικής αγωγής με την Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών.

Ενότητα 9. Πόνος και αναλγησία

- Επιλογές φαρμακευτικής αγωγής για τις κυριότερες μορφές πόνου με στόχο την αναλγησία.
- Συνήθης δοσολογία, τρόποι χορήγησης και κύριες αντενδείξεις και προφυλάξεις της φαρμακευτικής αγωγής.
- Αλληλεπίδραση της φαρμακευτικής αγωγής με την Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών.

Ενότητα 10. Ενδοκρινικό σύστημα

- Επιλογές φαρμακευτικής αγωγής για τα κυριότερα νοσήματα ενδοκρινικού συστήματος.
- Συνήθης δοσολογία, τρόποι χορήγησης και κύριες αντενδείξεις και προφυλάξεις της φαρμακευτικής αγωγής.
- Αλληλεπίδραση της φαρμακευτικής αγωγής με την Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών.

Ενότητα 11. Αιματολογικά νοσήματα

- Επιλογές φαρμακευτικής αγωγής για τα κυριότερα αιματολογικά νοσήματα.
- Συνήθης δοσολογία, τρόποι χορήγησης και κύριες αντενδείξεις και προφυλάξεις της φαρμακευτικής αγωγής.
- Αλληλεπίδραση της φαρμακευτικής αγωγής με την Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών.

Ενότητα 12. Ψυχική υγεία

- Επιλογές φαρμακευτικής αγωγής για τα κυριότερα ψυχικά νοσήματα.
- Συνήθης δοσολογία, τρόποι χορήγησης και κύριες αντενδείξεις και προφυλάξεις της φαρμακευτικής αγωγής.
- Αλληλεπίδραση της φαρμακευτικής αγωγής με την Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών.

Ενότητα 13. Ειδικά θέματα φαρμακολογίας για συγκεκριμένες ηλικιακές ομάδες και περιπτώσεις ασθενών

- Επιλογές φαρμακευτικής αγωγής βάσει την ηλικία του ασθενούς.
- Ειδικές περιπτώσεις ασθενών και φαρμακευτικής αγωγή.

Ενότητα 14. Τελική Αξιολόγηση των Φοιτητών

Αξιολογείται η συνολική επίδοση των φοιτητών σύμφωνα με τον κανονισμό σπουδών του Ιδρύματος και τον τρόπο αξιολόγησης του μαθήματος που αναφέρεται παρακάτω.

Μέθοδοι αξιολόγησης: Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό του Ιδρύματος, και προκύπτει από τον συνυπολογισμό του θεωρητικού και εργαστηριακού μέρους του μαθήματος (αν έχει) με συντελεστές που έχουν άθροισμα (1) και εξαρτώνται από τις διδακτικές μονάδες των αντίστοιχων ενοτήτων. Βασική προϋπόθεση αποτελεί η επιτυχής ολοκλήρωση τόσο του θεωρητικού, όσο και του εργαστηριακού μέρους του μαθήματος. Η αξιολόγηση της επίδοσης του φοιτητή εξειδικεύεται ως εξής :

- για το θεωρητικό μέρος του μαθήματος:

πραγματοποιείται μία τελική αξιολόγηση, γραπτή ή προφορική, παρουσία δύο εκπαιδευτικών. Η τελική αξιολόγηση του μαθήματος πραγματοποιείται μετά το τέλος του διδακτικού εξαμήνου σε όλη την ύλη που διδάχθηκε. Ο φοιτητής καλείται να απαντήσει σε ερωτήσεις που καλύπτουν ισομερώς τις διδακτικές ενότητες του μαθήματος και επιπλέον σε μία ερώτηση που απαιτεί κριτική σκέψη. Η βαθμολογία είναι από 0-10 και με την προϋπόθεση ότι έχει απαντήσει στο 80% των ερωτημάτων.

Η καταλληλότητα των θεμάτων αξιολόγησης ελέγχεται από τον Τομέα, ο οποίος δημιουργεί τράπεζα θεμάτων ανά γνωστικό αντικείμενο που είναι διαθέσιμη στους φοιτητές.

Η τελική βαθμολογία καταχωρείται στην δεκάβαθμη κλίμακα (0-10) με ελάχιστο βαθμό επιτυχίας το 5. Ταυτόχρονα η τελική βαθμολογία καταχωρείται με την σχετική κλίμακα βαθμολογίας του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων (ECTS), όπου A, B, C, D, & E είναι το 10%, 25%, 30%, 25% & 10% των επιτυχόντων αντίστοιχα.

Σχετική βιβλιογραφία:

- 1) Reznik J, Keren O, Morris J, Biran I. Pharmacology Handbook for Physiotherapists. Elsevier, 2016.
- 2) Ciccone C. Pharmacology in Rehabilitation (Contemporary Perspectives in Rehabilitation. F.A. Davis Company, 2015.
- 3) Gladson B. Pharmacology for Rehabilitation Professionals. Saunders, 2010.
- 4) Edmunds M. Εισαγωγή στην Κλινική Φαρμακολογία, Παρισιάνου, 2016.
- 5) Rang H, Ritter J, Flower R, Henderson G. Φαρμακολογία. Παρισιάνου, 2018.
- 6) Μαρσέλος, Μ, Λεονταρίτης, Γ, Αντωνίου, Α, Κωνσταντή, Μ, Μανωλόπουλος, Ε, Παππάς, Π, Χαρκίτης, Π. Βιοχημική φαρμακολογία. Μηχανισμοί δράσης των φαρμάκων. Κάλλιπος, 2015 ([pdf](#)).